

Dansk lag förbjuder barn att tolka - men döva familjer undantas

13 maj 2025

Foto: Adobe stock

Från och med den 1 juli 2025 blir det olagligt för barn och unga under 18 år att tolka för sina föräldrar i kontakt med myndigheter i Danmark. Dock gäller inte lagen danskt teckenspråk, vilket har väckt kritik från barn till döva föräldrar, som menar att deras situation har osynliggjorts.

Ett brett politiskt stöd i det danska Folketinget, som motsvarar Riksdagen, har lett till att en ny lag klubbats igenom. Lagen säger att barn och ungdomar under 18 år inte längre får tolka åt sina föräldrar vid myndighetskontakter, såsom skolmöten eller samtal med vården. Förbudet gäller inom hela den offentliga sektorn och även privata aktörer som utför offentliga uppdrag, till exempel friskolor och språkcenter. Undantag tillåts endast i akuta situationer eller vid vardagliga, enkla samtal – efter bedömning av ansvarig personal.

Syftet med lagen är att skydda barn från att axla ett vuxenansvar i samtal som ofta kan vara känslomässigt svåra. Mattias Tesfaye, barn- och undervisningsminister i Danmark, säger att det här handlar om att ta barns barndom på allvar. Det är inte rimligt att barn ska behöva tolka i frågor om sjukdom, skilsmässa eller ekonomi. Ansvaret ska ligga hos vuxna och myndigheterna.

Men lagen har en betydande lucka. Teckenspråkstolkning av barn till döva föräldrar faller fortfarande utanför och omfattas inte av lagen, enligt Mattias, eftersom den politiska överenskommelsen och lagförslaget endast gäller tolkning av främmande språk. Det har fått grupp unga Coda att reagera. De menar att barn som används som tolkar i teckenspråkssammanhang utnyttjas som en billig lösning när myndigheter inte uppfyller sin skyldighet att erbjuda professionell teckenspråkstolkning. Därför anser de att det är en oacceptabel nödlösning. Barn ska inte behöva bära ansvaret för att tolka åt sina föräldrar. De efterfrågar också tydliga riktlinjer, större tillgång till tolkar och ökad medvetenhet bland myndigheter om deras ansvar.

Mattias uttrycker förståelse för problemet och öppnar för att diskutera frågan

vidare med bostads- och socialministern, som ansvarar för lagstiftningen kring teckenspråkstolkning.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com